Марія ЧАБАЙОВСЬКА,
доцент кафедри української мови та методики навчання факультету педагогіки і психології НПУ імені М.П.Драгоманова

Тематично-календарне планування уроків письма у 1 класі

Укладено згідно з Типовою освітньою програмою для закладів загальної середньої освіти під керівництвом Савченко О.Я. (мовно-літературна освітня галузь), 1 клас;

за навчальним посібником «Я навчаюся писати». Зошит для письма та розвитку мовлення у 2-х частинах авторів Чабайовської М.І., Омельченко Н.М., Синільник В.В. (вид-во "Грамота", 2019);

до букваря Вашуленка М. С., Вашуленко О. В. (ТОВ "Видавничий дім "Освіта", 2018).

У статті подано теми уроків, а також їх нумерацію на два семестри. На навчальний рік передбачено 119 годин.

1 семестр (*56 годин*)

Добуквений період

1. Письмо як особливий засіб спілкування. Роль письма в розвитку людини й суспільства. Для чого потрібно вчитися писати? Вивчення гігієнічних правил письма. Уточнення назв пальчиків руки. Розфарбовування малюнків.

2. Ознайомлення з письмовим приладдям (зошитом, ручкою, олівцем). Орієнтування на сторінці зошита: посередині, вгорі, внизу, ліворуч, праворуч. Поняття про основний рядок графічної сітки. Верхня рядкова, нижня рядкова лінії.

3. Проведення подовженої лінії в обмеженому просторі. Штрихування предметів прямими, ламаними, півовальними та овальними лініями. Закріплення поняття «слова – назви предметів: ***що?***». Допоміжні лінії графічної сітки зошита – міжрядкова (підрядкова, надрядкова; верхня, нижня міжрядкові), похила.

4. Письмо короткої і довгої прямої похилої лінії. Закріплення поняття «слова – назви предметів: ***хто?***».

5. Письмо короткої і довгої прямої похилої лінії із заокругленням унизу праворуч. Письмо короткої прямої похилої лінії із заокругленням угорі ліворуч. Закріплення поняття «слова – назви дій: ***що робить?***».

6. Письмо короткої і довгої плавної прямої похилої лінії із заокругленням унизу ліворуч. Письмо довгої прямої похилої лінії із заокругленням унизу ліворуч. Закріплення поняття «слова – назви ознак: ***який? яке? які?***».

7. Письмо короткої прямої похилої лінії із заокругленням угорі ліворуч та внизу – праворуч. Письмо короткої і довгої прямої похилої лінії із двома штрихами: вгорі – ліворуч, унизу – праворуч. Закріплення поняття «слова, які називають кількість предметів: ***скільки?***». ***Розвиток зв'язного мовлення. Іграшки***.

8. Письмо малого та великого лівого півовалу. Письмо малого та великого правого півовалу. Закріплення поняття «речення».

9. Письмо малого та великого лівого овалу. Письмо малого та великого правого овалу. Закріплення знань про знаки в кінці речення та поняття «розповідні, питальні й окличні речення» (без уживання термінів).

10. Письмо правого горизонтального півовалу. Письмо прямої горизонтальної лінії із заокругленням ліворуч униз. Закріплення знань про службові слова.

11. Письмо довгої прямої похилої лінії з петлею внизу. Письмо довгої прямої похилої лінії з петлею вгорі. Закріплення знань про складову будову слова, поділ слів на склади.

12. Письмо довгої прямої похилої лінії з лежачою петлею внизу ліворуч. Письмо малої петлі. Закріплення знань про наголос як сильніше вимовлюваний склад.

13. Написання крапки та двох крапок вище від верхньої рядкової лінії. Письмо короткої горизонтальної лінії. Закріплення уявлення про немовні звуки та звуки мовлення, про голосні та приголосні звуки. Звуковий аналіз найпростіших за будовою слів.

14. Письмо горизонтальної вигнутої лінії та штриха з короткою горизонтальною вигнутою лінією. Закріплення уявлень про тверді і м'які приголосні звуки. ***Розвиток зв'язного мовлення. Природа рідного краю***.

15. Закріплення вмінь письма вивчених елементів малих і великих букв. Повний звуковий аналіз слів.

Буквений період

16. Письмо малої (рядкової) букви ***а***.

17. Письмо великої букви ***А***. Поєднання літери ***А*** з вивченими буквами.

18. Письмо малої (рядкової) букви ***о***. Поєднання літери ***о*** з вивченими буквами.

19. Письмо великої букви ***О***. Поєднання літери ***О*** з вивченими буквами.

20. Письмо малої (рядкової) та великої букв ***і, І***. Поєднання цих літер із вивченими буквами.

21. Письмо малої (рядкової) та великої букв ***и, И***. Поєднання цих літер із вивченими буквами. ***Розвиток зв'язного мовлення. У лісі.***

22. Письмо малої (рядкової) букви ***у***. Поєднання літери *у* з вивченими буквами.

23. Письмо великої букви ***У***. Поєднання літери ***У*** з вивченими буквами.

24. Письмо малої (рядкової) букви ***е***. Поєднання літери ***е*** з вивченими буквами.

25. Письмо великої букви ***Е***. Поєднання літери ***Е*** з вивченими буквами.

26. Письмо малої (рядкової) букви ***м***. Поєднання літери ***м*** із вивченими буквами. Написання слів.

27. Письмо великої букви ***М***. Поєднання літери ***М*** із вивченими буквами. Написання слів і речень.

28. Письмо малої (рядкової) букви ***л***. Поєднання літери ***л*** із вивченими буквами. Написання слів. ***Розвиток зв'язного мовлення. Лелека***.

29. Письмо великої букви ***Л***. Поєднання літери ***Л*** із вивченими буквами. Написання слів і речень.

30. Письмо малої (рядкової) букви ***н***. Поєднання літери ***н*** із вивченими буквами. Написання слів.

31. Письмо великої букви ***Н***. Поєднання літери ***Н*** із вивченими буквами. Написання слів і речень.

32. Письмо малої (рядкової) букви ***с***. Поєднання літери ***с*** із вивченими буквами. Написання слів.

33. Письмо великої букви ***С***. Поєднання літери ***С*** із вивченими буквами. Написання слів і речень.

34. Письмо малої (рядкової) букви ***к***. Поєднання літери ***к*** із вивченими буквами. Написання слів.

35. Письмо великої букви ***К***. Поєднання літери ***К*** із вивченими буквами. Написання слів і речень. ***Розвиток зв'язного мовлення. У полі***.

36. Письмо малої (рядкової) букви ***в***. Поєднання літери ***в*** із вивченими буквами. Написання слів.

37. Письмо великої букви ***В***. Поєднання літери ***В*** із вивченими буквами. Написання слів і речень.

38. Письмо малої (рядкової) букви ***р***. Поєднання літери ***р*** із вивченими буквами. Написання слів.

39. Письмо великої букви ***Р***. Поєднання літери ***Р*** із вивченими буквами. Написання слів і речень.

40. Письмо малої (рядкової) букви ***п***. Поєднання літери ***п*** із вивченими буквами. Написання слів.

41. Письмо великої букви ***П***. Поєднання літери ***П*** із вивченими буквами. Написання слів і речень.

42. Письмо малої (рядкової) букви ***т***. Поєднання літери ***т*** із вивченими буквами. Написання слів. ***Розвиток зв'язного мовлення. Транспорт***.

43. Письмо великої букви ***Т***. Поєднання літери ***Т*** із вивченими буквами. Написання слів і речень.

44. Письмо малої (рядкової) букви ***д***. Поєднання літери ***д*** із вивченими буквами. Написання слів.

45. Письмо великої букви ***Д***. Поєднання літери ***Д*** із вивченими буквами. Написання слів і речень.

46. Письмо малої (рядкової) букви ***з***. Поєднання літери ***з*** із вивченими буквами. Написання слів.

47. Письмо великої букви ***З***. Поєднання літери ***З*** із вивченими буквами. Написання слів і речень.

48. Письмо малої (рядкової) букви ***б***. Поєднання літери ***б*** із вивченими буквами. Написання слів.

49. Письмо великої букви ***Б***. Поєднання літери ***Б*** із вивченими буквами. Написання слів і речень. ***Розвиток зв'язного мовлення. Квіти.***

50. Письмо малої (рядкової) букви ***й***. Поєднання літери ***й*** із вивченими буквами. Написання слів.

51. Письмо буквосполучення ***йо***. Написання слів із цим буквосполученням та вивченими літерами.

52. Письмо великої букви ***Й***, буквосполучення ***Йо***. Поєднання літери ***Й*** із вивченими буквами. Написання слів із буквосполученням ***Йо*** та іншими літерами. Написання слів і речень.

53. Закріплення письма вивчених малих і великих букв та їх з'єднань. Написання слів і речень. Списування з друкованого.

54. Закріплення письма малих і великих букв та їх з'єднань. Написання слів і речень. Списування з друкованого.

55. Закріплення письма малих і великих букв та їх з'єднань. Написання слів і речень. Списування з друкованого.

56. Підсумковий урок. ***Розвиток зв'язного мовлення. Зимові свята.***

2 семестр (*63 години*)

Буквений період

57. Письмо малої (рядкової) букви ***г***. Поєднання літери ***г*** із вивченими буквами. Написання слів.

58. Письмо великої букви ***Г***. Поєднання літери ***Г*** із вивченими буквами. Написання слів і речень.

59. Письмо малої (рядкової) букви ***ґ***. Поєднання літери ***ґ*** із вивченими буквами. Написання слів.

60. Письмо великої букви ***Ґ***. Поєднання літери ***Ґ*** із вивченими буквами. Написання слів і речень.

61. Письмо букви ***ь***. Поєднання закритої форми цієї літери з вивченими буквами. Написання слів.

62. Письмо букви ***ь***. Поєднання відкритої форми цієї літери з вивченими буквами. Написання слів. ***Розвиток зв'язного мовлення. Родина***.

63. Письмо буквосполучення ***ьо***. Написання слів із цим буквосполученням та вивченими літерами.

64. Письмо малої (рядкової) букви ***х***. Поєднання літери ***х*** з вивченими буквами. Написання слів.

65. Письмо великої букви ***Х***. Поєднання літери ***Х*** із вивченими буквами. Написання слів і речень.

66. Письмо малої (рядкової) букви ***ж***. Поєднання літери ***ж*** із вивченими буквами. Написання слів.

67. Письмо великої букви ***Ж***. Поєднання літери ***Ж*** із вивченими буквами. Написання слів і речень.

68. Письмо малої (рядкової) букви ***ш***. Поєднання літери ***ш*** із вивченими буквами. Написання слів.

69. Письмо великої букви ***Ш***. Поєднання літери ***Ш*** із вивченими буквами. Написання слів і речень.

70. Письмо малої (рядкової) букви ***ч***. Поєднання літери ***ч*** із вивченими буквами. Написання слів. ***Розвиток зв'язного мовлення. Птахи.***

71. Письмо великої букви ***Ч***. Поєднання літери ***Ч*** із вивченими буквами. Написання слів і речень.

72. Закріплення письма вивчених малої і великої букв ***ч, Ч*** та їх з'єднань з іншими літерами. Написання слів і речень.

73. Письмо малої (рядкової) букви ***ц***. Поєднання літери ***ц*** із вивченими буквами. Написання слів.

74. Письмо великої букви ***Ц***. Поєднання літери ***Ц*** із вивченими буквами. Написання слів і речень.

75. Письмо малої (рядкової) букви ***я***. Поєднання літери ***я*** з вивченими буквами. Написання слів.

76. Письмо великої букви ***Я***. Поєднання літери ***Я*** з вивченими буквами. Написання слів і речень.

77. Закріплення письма вивчених малої і великої букв ***я, Я*** та їх з'єднань з іншими літерами. Написання слів і речень. ***Розвиток зв'язного мовлення. Слова ввічливості.***

78. Письмо малої (рядкової) букви ***ю***. Поєднання літери *ю* з вивченими буквами. Написання слів.

79. Письмо великої букви ***Ю***. Поєднання літери ***Ю*** з вивченими буквами. Написання слів і речень.

80. Закріплення письма вивчених малої і великої букв ***ю, Ю*** та їх з'єднань з іншими літерами. Написання слів і речень.

81. Письмо малої (рядкової) букви ***є***. Поєднання літери ***є*** з вивченими буквами. Написання слів.

82. Письмо великої букви ***Є***. Поєднання літери ***Є*** з вивченими буквами. Написання слів і речень.

83. Закріплення письма вивчених малої і великої букв ***є, Є*** та їх з'єднань з іншими літерами. Написання слів і речень.

84. Письмо малої (рядкової) букви ***ї***. Поєднання літери ***ї*** з вивченими буквами. Написання слів. ***Розвиток зв'язного мовлення. Україна – моя Батьківщина.***

85. Письмо великої букви ***Ї***. Поєднання літери ***Ї*** з вивченими буквами. Написання слів і речень.

86–87. Закріплення письма вивчених малої і великої букв ***ї, Ї*** та їх з'єднань з іншими літерами. Написання слів і речень.

88. Письмо малої (рядкової) букви ***щ***. Поєднання літери ***щ*** із вивченими буквами. Написання слів.

89. Письмо великої букви ***Щ***. Поєднання літери ***Щ*** із вивченими буквами. Написання слів і речень.

90. Закріплення письма вивчених малої і великої букв ***щ, Щ*** та їх з'єднань з іншими літерами. Написання слів і речень.

91. Письмо малої (рядкової) букви ***ф***. Поєднання літери ***ф*** із вивченими буквами. Написання слів. ***Розвиток зв'язного мовлення. Професії***.

92. Письмо великої букви ***Ф***. Поєднання літери ***Ф*** із вивченими буквами. Написання слів і речень.

93. Закріплення письма вивчених малої і великої букв ***ф, Ф*** та їх з'єднань з іншими літерами. Написання слів і речень.

94. Письмо буквосполучення ***дж***. Написання слів із цим буквосполученням та вивченими літерами.

95. Письмо буквосполучення ***дз***. Написання слів із цим буквосполученням та вивченими літерами.

96. Закріплення письма вивчених буквосполучень ***дз, дж***. Написання слів із цими буквосполученнями і вивченими літерами та речень.

97. Письмо слів з апострофом.

98. Закріплення письма слів з апострофом. ***Розвиток зв'язного мовлення. Здоров'я.***

Післябуквений період

99. Письмо малих і великих букв української абетки.

100. Письмо складних з'єднань малих букв української абетки.

101. Письмо складних з'єднань великих букв української абетки.

Звуки і букви. Склад. Наголос

102. Дослідження звуків мовлення, правильна їх вимова.

Немовні звуки та звуки мовлення. Розрізнення голосних і приголосних звуків (за звучанням та способом вимовляння).

103. Тверді й м'які приголосні звуки, правильна їх вимова.

104. Правильна вимова дзвінких і глухих приголосних звуків.

Зміна значення слова в результаті заміни одного зі звуків.

105. Позначення звуків мовлення буквами.

Позначення на письмі голосних і приголосних звуків літерами.

106. Відтворення алфавітних назв літер. Записування слів, вимова й написання яких збігаються. Позначення на письмі м'якості приголосних звуків. ***Розвиток зв'язного мовлення. Пори року***.

107. Вправляння в поділі слів на склади.

Перенос частин слів в інший рядок.

108. Дослідження ролі наголосу в словах.

Розрізнення наголошених і ненаголошених складів у слові. Залежність значення слова від зміни наголосу в ньому (в окремих випадках).

Слово

109. Спостереження за лексичним значенням слова.

Розрізнення близьких і протилежних за значенням слів.

110. Розрізнення слів, які мають кілька значень. Доповнення тематичних груп слів. Установлення відповідності між родовою і видовими назвами.

111. Ознайомлення зі словами – назвами предметів.

Розрізнення слів – назв предметів: постановка питань ***хто? що?*** (з допомогою вчителя). Поняття про службові слова (без називання терміна).

112. Ознайомлення зі словами – назвами ознак.

Розрізнення слів – назв ознак: постановка питань ***який? яка? яке? які?*** (з допомогою вчителя).

Ознайомлення зі словами – назвами чисел.

Розрізнення слів – назв чисел: постановка питання ***скільки***? (з допомогою вчителя). ***Розвиток зв'язного мовлення. Фрукти.***

113. Ознайомлення зі словами – назвами дій.

Розрізнення слів – назв дій: постановка питання ***що робить***? ***що роблять***? (з допомогою вчителя).

Речення

114. Дослідження і конструювання речень.

Уявлення про речення. Розпізнавання речення за графічними орієнтирами (велика буква на початку, розділовий знак у кінці). Визначення кількості слів у реченні, яке складається з 1–4 слів. Інтонаційно правильна вимова (читання) розповідних, питальних й окличних речень і відповідно оформлення їх на письмі за допомогою розділових знаків. Дотримання правила вживання великої літери на початку речення.

115. Складання речення за малюнком, з поданих слів, на задану тему (самостійно та з допомогою вчителя); дотримання культури оформлення письмових робіт.

Текст

116. Дослідження тексту.

Уявлення про текст (практично відрізняти його від розрізнених речень).

117. Добір заголовка до тексту (з допомогою вчителя). Визначення кількості речень у тексті (з 2–4 речень), виявлення їх межі за графічними орієнтирами.

118. Повторення.

119. Підсумковий урок. ***Розвиток зв'язного мовлення. Канікули.***

ISSN 0131-5358

№10 2019

ПОЧАТКОВА ШКОЛА

НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЖУРНАЛ

Вітаємо з Днем працівників освіти!

Веселкові чомусики.
Наталія Корж, вчитель початкових класів
ОЗ "Медведівська ЗОШ І–ІІІ ст. ім. М. Залізняка"
Чигиринської районної ради Черкаської обл.

«ПОЧАТКОВА ШКОЛА»
щомісячний науково-методичний журнал

№ 10 (604) ЖОВТЕНЬ 2019

Засновники –
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ,
ВИДАВНИЦТВО «ПОЧАТКОВА ШКОЛА»

Видавець –
ВИДАВНИЦТВО «ПОЧАТКОВА ШКОЛА»

Видається з липня 1969 року
Київ

Головний редактор
Алла ЛУК'ЯНЕЦЬ, кандидат педагогічних наук, заслужений працівник народної освіти України

Редакційна колегія:
Іван БЕХ, Надія БІБІК, Микола ВАШУЛЕНКО, Галина ДРЕВАЛЬ, Валентина ЗАТОРЖИНСЬКА, Людмила КОВАЛЬ, Ярослава КОДЛЮК, Юлія КОЛЕСНИКОВА ***(завідувач відділу)***, Тетяна КОХНО, Людмила ЛІЩИНСЬКА, Людмила ЛОПУШАНСЬКА ***(відповідальний секретар)***, Алевтина ЛОТОЦЬКА, Світлана МАРТИНЕНКО, Віра МЕЛЕШКО, Олександр МИТНИК, Антоніна МОВЧУН, Ізольда НІЗЕЛЬСЬКА, Оксана ОНОПРІЄНКО, Наталія ПАРХОМЕНКО, Тамара ПИРОЖЕНКО, Катерина ПОНОМАРЬОВА, Катерина ПРИЩЕПА, Тетяна ПУШКАРЬОВА, Олександра САВЧЕНКО, Світлана СТРІЛЕЦЬ, Світлана ТАРНАВСЬКА, Володимир ТИМЕНКО, Людмила ХОРУЖА, Тетяна ЯРЕМЧУК ***(завідувач відділу).***

Зареєстровано Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України серія КВ, №6506 від 09.09.2002 року.
Підписано до друку 24.09.2019. Формат 84x108/16. Папір газетний. Друк офсетний. Умовн. друк. арк. 6,72. Умовн. фарбовідб. 6,72. Обл.-вид. арк. 9,75.
Зам. 0104910.

Адреса редакції: 04213, Київ, вул. Прирічна, 25–А, к. 12, тел./факс (044) 501–03–87
www.pochatkova-shkola.net
e-mail: pochatkovasc.ua@gmail.com

Видрукувано у видавництві «Преса України». 03148, Київ, вул. Героїв Космосу, 6
Свідоцтво № 35481684
http://www.pressa.kiev.ua/.
Якість друку повністю відповідає наданому видавцем видавничому оригіналу.

© «Початкова школа», 2019

ЗМІСТ

Відкриваючи номер
Кавуненко О. Сіячі розумного, доброго, вічного 1

Спеціальності "Початкова освіта" Володимир-Волинського педколеджу ім. А.Ю.Кримського – 80
Жулковський Б. Крізь минуле – в майбуття 2

Педагогічні технології
Кіщук Н. Особливості навчання молодших школярів побудови математичних моделей 8

Методика навчання
Єгупова В. Урок української мови у 2 класі за педагогічною технологією "Росток" 15
Чабайовська М. Тематично-календарне планування уроків письма у 1 класі 17
Панчак О. Задачі на кратне порівняння та на спосіб зведення до одиниці. Дії над величинами (3 клас) 20
Трофіленко В. Інтегрований урок з природознавства та образотворчого мистецтва у 1 класі 24
Корж С. Товари і послуги. Що можна купити за гроші 25
Морозова О. Ранкова зустріч "Осінь" 26
Луговська І. Формування в учнів початкових класів підприємницької компетентності на уроках курсу "Я досліджую світ" у 1 класі 27
Шнайдер А. Застосування ігрових форм роботи на уроках хореографії для розвитку емоційної сфери учнів 30
Бурова Н. Інтелектуальний феєрверк 32

Для шкіл національних меншин
Петрук О. Навчання української грамоти у 2 класі шкіл з навчанням мовами національних меншин 36

Творчий проект
Сторожук Л. Люби, знай, охороняй! 39

Авторська програма
Череушенко Т. Вершини доброти 42
Розкажи про свій клас 44, 50

Освіта вчителя
Мельник О. Алгоритм підготовки та проведення уроку на засадах компетентнісного підходу 45
Сакалюк О. Розвивальні ігри та вправи у навчально-виховному процесі 48

Творча лабораторія вчителя
Павленко Л., Тимченко Н. Відкривати себе і світ 51
Зворотний зв'язок 55

Слово художній самодіяльності
Шишова О. Посвята в першокласники 56
Малярова І., Шимончук О. Про те, чого не сталося 59

Нам пишуть
Якимець Л. Спогади про літо 63

Передрук будь-якого матеріалу українською або іншими мовами без письмової згоди редакції заборонено.